

A FÁK-térség államai 1991-2010

A tantárgy kódja: 7NK40NFVF1M

A tantárgy megnevezése (magyarul): A FÁK-térség államai 1991-2010

A tantárgy neve (angolul): Countries of CIS 1991-2000

A tanóra száma (Előadás + szeminárium + gyakorlat + egyéb): 2/0

Kreditérték: 3

A tantárgy meghirdetésének gyakorisága: tavaszi félév, évente

Az oktatás nyelve: magyar

Előtanulmányi kötelezettségek: -

A tantárgy típusa: választható

Tantárgyfelelős tanszék: [Nemzetközi Tanulmányok Intézet](#)

A tantárgyfelelős neve: [Sz. Bíró Zoltán](#)

A tantárgy szakmai tartalma: A kurzus célja, hogy áttekintse az egykori Szovjetunió területén létrejött új államok politikai és gazdasági fejlődését 1991 és 2010 között. Az előadások a poszt-szovjet térség három szubrégióját – az európai, a transzkaukázusi és a közép-ázsiai – országokra bontva és kronológikus rendben haladva dolgozzák fel, egyaránt kitérve a transzformáció politikai, gazdasági és társadalmi vonatkozásaira. A hallgatók képet nyernek e folyamat összetettségéről, az egyes országok közti különbségekről. A kurzus arra is kísérletet tesz, hogy rövid visszatekintés adjon az adott területek szovjet, illetve azt megelőző időszakban betöltött szerepéről, miként arra is kísérletet tesz, hogy bemutassa átalakulásuk külpolitikai környezetét.

Évközi tanulmányi követelmények: A hallgatók évközben látogatják az órákat, és feldolgozzák a kötelező irodalmakat.

Vizsgakövetelmény: A kurzus szóbeli kollokviummal zárul, amelyen az előadások témái és a kötelező irodalmak egyenlő súllyal kerülnek számonkérésre.

Az értékelés módszere: A hallgató elemzőképességének mérésén van a fő hangsúly.

Tananyag leírása: 1. Az európai szubrégió: Ukrajna (1.)

2. Az európai szubrégió: Ukrajna (2.)

3. Az európai szubrégió: Fehéroroszország (1.)

4. Az európai szubrégió: Fehéroroszország (2.)

5. Az európai szubrégió: Moldova

6. A transzkaukázusi szubrégió: Grúzia

7. A transzkaukázusi szubrégió: Örményország

8. A transzkaukázusi szubrégió: Azerbajdzsán

9. A közép-ázsiai szubrégió: Kazahsztán

10. A közép-ázsiai szubrégió: Üzbegisztán

11. A közép-ázsiai szubrégió: Törkmenisztán

12. A közép-ázsiai szubrégió: Kirgizisztán

13. A közép-ázsiai szubrégió: Tádzsikisztán

14. Közös és eltérő vonások az egykori szovjet belső periféria politikai és gazdasági átalakulásában

Órarendi beosztás: hétfő 13.10-14.30 (E.334. terem)

Kompetencia leírása: A kurzus elvégzése után a hallgatók átfogó és szisztematizált képet nyernek a poszt-szovjet térség államainak politikai, gazdasági és társadalmi átalakulásáról.

Félévközi ellenőrzések: Félévközi ellenőrzés nincs.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatai: A hallgatók a félév során részt vesznek az előadásokon, és feldolgozzák a kijelölt irodalmakat.

Szak neve: Nemzetközi Tanulmányok MA

Irodalomjegyzék:

Kötelező irodalom:

- 1. Sz. Bíró Zoltán: A FÁK-térség: az integráció politikai esélyei in: Sikerek és kudarcok: a FÁK-térség energetikai és integrációs dilemmái, Budapest, MTA VKI, 2008.
- 2. Sz. Bíró Zoltán: Kirgízia: útban a káosz felé in: Eszmélet, (2010.) 87.
- 3. Szabó István: Ukrán-orosz gazdasági kapcsolatok az ukrán euroatlanti integráció tükrében in: Oroszország, az Európai Unió és a közös szomszédság, Bp., MTA VKI, 2009.
- 4. Tarjányi Krisztina: Gazdasági és társadalmi fejlődés az energiaszektor árnyékában – a feltörekvő Kazahsztán in: Sikerek és kudarcok: a FÁK-térség energetikai és integrációs dilemmái, Bp., MTA VKI, 2008.
- 5. Szigetvári Tamás: Az európai szomszédságpolitika és a kaukázusi országok in: Oroszország, az Európai Unió és a közös szomszédság, Bp., MTA VKI, 2009.
- 6. Szigetvári Tamás: Azerbajdzsán gazdasága és az energiaszektor in: A posztszovjet országok nemzetközi beilleszkedése: külkapcsolatok és energetika, Bp., MTA VKI, 2009.
- 7. Kiss Szilvia: A gazdasági válság hatása Belorussziára in: Gazdasági válság a posztszovjet térségben. Oroszország, Belorusszia és Közép-Ázsia, Bp., MTA VKI, 2011.
- 8. Kiss Szilvia: Közép-Ázsia gazdaságai és a világgazdasági válság in: uo.

Ajánlott irodalom:

- 1.O. Marganyija (red.): SzSzsZR poszle raszpada, SzPb., 2007.
- 2.J. Radvanyi (red.): Les États postsoviétiques, Paris, 2004.
- 3.I.Klimin: Rosszija i Ukraina: trudnij puty k vzaimoponyimanyiju (1990-2009), SzPb., 2009.
- 4.E.Rumer-D.Trenin-H.Zhao (red.): Central Asia: Views from Washington, Moscow and Beijing, London, 2007.
- 5. A. Khalid: Islam after Communism: Religion and Politics in Central Asia, 2006.

A tantárgy oktatói: